

Ei tieteellistä näyttöä

- silti toimii

Syy miksi palaan tuon tuostakin tieteen kysymyksiin on, että tieteellinen menetelmä ja sen vaatiminen suosii tietynlaisia kehityksenpolkuja ja hylkää toisia. Epäsymmetriaa suhtautumisessaan ilmiöiden havaitsemiseen, analyttiseen purkamiseen ja ylipäättään tutkimuksen kohteeksi ottamiseen on minusta suuresti yhteydessä siihen lukkiutuneisuuteen, jolla tavalla maailman pulmia sekä synnytetään että hoidetaan.

Silloin tällöin minulta kysytään lähteitä minun monenlaisille väittämille ekologisesta elämästä, resurssitehokkuudesta ja sosiaalisesta mekaniikasta. Se on oikeutettu kysymys maailmassa, missä väittämiä on helppoa levittää. Mutta mistä voi löytää lähdetietoja pioneerityölle? Voin vain mainita tutkimuksia, jotka menevät hieman aiheitteni suuntaan ja valottavat jotakin yksityiskohtaa minun kokonaisvaltaisessa työ- ja elämäkokonaisuudessani. Sellaisten kokonaisuudesta irrotettujen lähteiden todistusarvo on vähäinen minun taloudessani. Väittämieni lähde on, ainakin vielä, pitkälti tekemisiini kokemus, havainnointi ja toki elävä yhteistyö muiden ihmisten kanssa.

En voi työtäni tieteelliseksi kutsua, koska korostetun vuorovaikutteista järjestelmää ei voi pilkkoa atomeiksi. Harkitsin tällaista 1990-luvun alussa, mutta hylkäsin ajatuksen nopeasti, sillä se olisi tuottanut vain jotain näennäisesti ilmaisevaa numeromassaa. Toiseksi kallista työaikaani olisi valunut tarpeettomasti hukkaan. Valitsin käytännön, koska se minun tutkimusaiheitteni kohdalla todistaa yksiselitteisesti konseptien paikkansapitävyyden reaali maailmassa. Huono teoria olisi merkinnyt omavaraisuuden loppu.

Vaatimus tieteellisestä toistettavuudesta on myös hankala täyttää, koska olen itse teoriani kohde. Kutsun toki ihmisiä toistamaan kokeitani, mutta se vaatii sekä kokonaisen että erityisen elämän tieteen palvelukseen. Osviittoja tutkimustyöni paikkansapitävyydestä antavat työkokoneiden ihmisten ihmetellyt, miten voin ehtiä niin monia rakennusprojekteja ilman koneita ja sen lisäksi kirjoittaa ja olla mukana perhe-elämässä. Vastaukseni on, että A.) en käy baarissa viikonloppuisin ja B.) minulla on toimiva käsitys resurssihallinnasta kattavan ”tuo tullessasi, vie mennessäsi”-hengessä ja C.) olen innokas tutkimaan ajattelun katvealueita.

Jos ihmisille on tärkeä tietää totuuden ”Elämämme perusteista”, on tartuttava omavaraisen elämäntavan rakentamiseen. Jos hyvin menee, tutkimukseni johtopäätökset aukenevat ikään kuin itsestään. Ulkopuoliset, jotka eivät halua kokeilla, en voi tarjota tieteellisesti vahvistettua tietoa, jonka tuottaminen tästä aiheesta epäilen olevan edes mahdollista. Mutta voimme kokeilla toisinpäin: todistakaa, että minun tuotettu näyttö ei pidä paikkansa.

Tieteenteolla on rajoituksensa ja minun työni kulkee tieteellisen todistettavuuden rajamailla. Arvostan tiedettä siellä missä se on parhaimmillaan mutta ei Jumalana.

Ahtaasti ymmärretyn tieteen palveluksessa jääme vaille monta elämälle merkittävää oivallusta.

